

Põhikooli II aste

4. klass

Muuseumitundide külastamiseks on vajalik eelregistreerimine. Tunnid on tellitavad teile sobival ajal ja laste vanusele vastavas pikkuses.

Aastaringsed muuseumitunnid

TEEMA	MUUSEUMITUND/ PROGRAMM/KESTUS	SISU/TEGEVUS(ED)	SEOS ÕPPEKAVAGA	MUUSEUM JA KONTAKTID
Orienteerumine	Otsi sihti! (1,5 tundi)	Orienteerumismäng võistkondadele. Plaani järgi orienteerumine, ülesannete ja mõistatuste lahendamine ning palju värkset õhku. Mängus ei ole oluline kiirus, vaid tuleb üles leida määratud punktid ning vastata õigesti mängu kontrollküsimustele. Võimalik on valida ka võrokeelne mänguvariant.	Inimeseõpetus, eesti keel, kehaline kasvatus, loodusõpetus.	Karilatsi Vabaõhumuuseum, tel +372 5801 8601/+372 5210 671 polvamaa@wi.ee karilatsimuuseum.ee
Eesti (rahva)kultuuri tegelased	Tutvumine Fr. R. Kreutzwaldi elu ja tegevusega (1 tund)	Tutvustatakse muuseumi interjöö-ekspositsiooni elumajas ja kirjanduslikku väljapanekut muuseumi aidahoones. Suur lauamäng: Kalevipoja teekond maailma otsa. Teemaatilise märgi kujundamine.	Eesti keel.	Dr. Fr. R. Kreutzwaldi Memoriaalmuuseum, tel +372 7821 798/+372 56297242 info@lauluisa.ee lauluisa.ee
Taluelu	Talulaste mängumaa (2,5 tundi)	Mängime mängu, mida mängiti 100 aasta eest - osavusmängud, töid jälgendavad mängud ja liikumismängud. Meisterdame mänguasju. Programm koosneb kuuest 20-minutilise osast.	Loodusõpetus, inimeseõpetus, eesti keel, kehaline kasvatus.	Mõniste Talurahvamuuseum, tel +372 5622 7650 / 789 0622 monistemuuseum@wi.ee www.monistemuuseum.ee
Ajalugu, kodukoha lugu	Ajaloo allikal (45 minutit)	Muuseumikogus on vanad ja veel vanemad asjad. Miks just need? Kust ajaloolased teavad, mis ajaloos juhtunud on? Millised on kirjalikud ja millised esemelised allikad, kuidas neid lugeda? Mis siis, kui sündmused pole kirja pandud? Kes on arheoloog ja mida ta uurib? Tunnis vaatame kiviaegseid Tamula, Kääpa ja Villa hua- ja asulaleide ning ka hilisematest aegadest pärit arheoloogilisi ja ajaloolisi museaale ja ürikuid.	Ajalugu.	Vana-Võromaa Kultuurikoda, tel +372 5804 6692 Airi.Ryytli@wi.ee vorumuuseum.ee
	Pioneeripäev (1,5 tundi)	Kuidas kulges koolipäev ja mida toredat tegid õpilased Nõukogude Eesti koolis. Otsime sarnasusi ja erinevusi tänase päevaga, saame selgeks mõned pioneeritarkused, teeme riviharjutusi ja koostame seinalehte.	Inimeseõpetus, eesti keel, kehaline kasvatus.	Karilatsi Vabaõhumuuseum, tel +372 5801 8601/+372 5210 671 polvamaa@wi.ee karilatsimuuseum.ee

Rahvajutud	Ükskord ammu, ammu... (1,5 tundi)	Rahvajutud, legendid, mõistatused, rahvalaulud-mängud, kõigile teadantud muinasjutud ... Kas teadsite, et võite need kõik leida Karilatsi Vabaõhumuuseumist? Kui ei, siis tulge neid otsima ja leidma. Saab nii jutte kuulata, kui neid ise vesta ja mõne jutu võib isegi valmis mõtelda.	Eesti keel, inimeseõpetus.	Karilatsi Vabaõhumuuseum, tel +372 5801 8601/+372 5210 671 polvamaa@wi.ee karilatsimuuseum.ee
	Fr. R. Kreutzwaldi muinasjutud kui väärtuste kasvatajad (1 tund)	Tutvutakse Fr. R. Kreutzwaldi muinasjuturaamatute ja illustratsioonidega kirjanduslikus ekspositsioonis. Jututuba: räägitakse ja mängitakse Kreutzwaldi muinasjuttu "Helde puuraiuja" või vaadatakse filmi "Põhja konn".	Eesti keel.	Dr. Fr. R. Kreutzwaldi Memoriaalmuuseum, tel +372 7821 798/+372 56297242 info@lauluisa.ee lauluisa.ee
Muuseumikogud	Muuseum kohvis (45 minutit)	Kohvritunnid sobivad ilmestama neid ajalootunde (ka teisi ainetunde), kus on juttu Eestist ja eestlastest. Programm elavdab koolitundi, tekitab huvi muuseumi ja seal hoiul olevate esemete vastu ning ärgitab lapsi ka oma ümbruskonnas huvilisema pilguga ringi vaatama, sest iga möödunud päev on ju juba ajalugu.	Inimeseõpetus, eesti keel.	Karilatsi Vabaõhumuuseum, tel +372 5801 8601/+372 5210 671 polvamaa@wi.ee karilatsimuuseum.ee
Kunstiõpetus	Kunst kõneleb (45 minutit)	Kunstitundidele annavad erineva sisu galeriis vahelduvad näitused, mille toel arutletakse, kuidas kunsti vaadata, kas kunstiteos jutustab lugu, millise tehnika abil on kunstiteos loodud jms.	Kunstiõpetus.	Vana-Võromaa Kultuurikoda, tel +372 5804 6692 Airi.Ryytli@wi.ee Jana.Huul@wi.ee vorumuuseum.ee

Rahvakalender ja tähtpäevad

KUUPÄEV	TÄHTPÄEV	TEGEVUSE SISU	SEOS ÕPPEKAVAGA	MUUSEUM JA KONTAKTID
	SEPTEMBER			
3.- 5. september	Seente ja samblike näitus (kuni 1,5 tundi, koos toitlustamise ja muuseumi külastusega kuni 3 tundi)	Tutvume seente ja samblike elulooga, saame teada milliseid põnevaid seeni ja samblikke leidub meie ümber; millised on meie metsade kõige mürgisemad seemed ja millised head söögiseened; kas samblikud on samuti söödavad; õpime kuidas seeni korjata ja mismoodi neid toiduks ette valmistada.	Loodusõpetus.	Mõniste Talurahvamuuseum, tel +372 525 7027/+372 5622 7650 monistemuuseum@wi.ee monistemuuseum.ee
08.- 10. september	Kasukast jopeni (2 tundi, koos toitlustuse ja muuseumi külastusega kuni 3 tundi)	Rändame rõivaid vahetades läbi muinasaja tänapäeva. Saame teada millistest materjalidest valmistasid kehakatteid meie muistsed esivanemad; millistest materjalidest sai kedrata lõnga; millal hakati valmistama riidet ja millega riidet värviti; millal ja miks hakkasid mehed seelikute asemel pükse kandma; millal kujunesid välja erinevad rahvarõivad; mis määras erinevate paikkondade rõivaste värvivaliku; millal lisandusid erinevad kehakatted, seotavast kangatükist kuni tänapäeva riidevalikuni; disainime ise ühe tuleviku riide või eseme.	Ajalugu. Tööõpetus.	Mõniste Talurahvamuuseum, tel +372 525 7027/+372 5622 7650 monistemuuseum@wi.ee monistemuuseum.ee
14.- 25. september	Sügise seitse nägu (1,5 tundi)	Sügis on saagikoristuse aeg. Kordame läbi mängude metsa- ja aiasaadused ja räägime muutustest seoses sügisega. Jäädvustame pargis nähtu ja kogetu paberile, abiks molbert nagu päris kunstnikel. Kui ilm vähegi võimaldab, toimub tegevus õues.	Loodusõpetus, eesti keel, kunstiõpetus, kehaline kasvatus.	Vana-Võromaa Kultuurikoda, tel +372 5804 6692 Airi.Ryytli@wi.ee vorumuuseum.ee
15.-18. september	Suitsusaunapäev Mõniste Talurahvamuuseumis (2 tundi, koos toitlustamise ja muuseumi külastusega kuni 3 tundi)	Talupere saunapäeval tutvume Vana-Võromaa suitsusaunakommetega. Saame teada millised on olnud suitsusaunaga seotud uskumused; milliste puudega köetakse suitsusauna; millised on suitsusauna tervitus ja tänusõnad; mis otstarbeks kasutatakse sauna veel peale ihu ja hinge harimise; mis on viht ja kuidas saadakse leili; millal on paras aeg saunavihta valmistada. Külastame suitsusauna ja proovime leili visata.	Loodusõpetus. Inimene, loodus.	Mõniste Talurahvamuuseum, tel +372 525 7027/+372 5622 7650 monistemuuseum@wi.ee monistemuuseum.ee

22.- 25. september	Kiviajanädal Mõniste Talurahvamuseumis (2 tundi, koos toitlustamise ja muuseumi külastusega 3 tundi)	Kiviaja programm tutvustab meie esivanemate elu ligikaudu 5000 aastat tagasi. Saame teada kus ja millistes hoonetes meie esivanemad elasid; millest valmistasid kehakatteid; kuidas saadi koldesse tuli; millest valmistati toitu; millistes nõudes säilitati toitu; millistes nõudes hoiti vett; millised olid nende tööriistad: millised olid jahi- ja kalapüügiriistad.	Ajalugu.	Mõniste Talurahvamuseum, tel +372 525 7027/+372 5622 7650 monistemuuseum@wi.ee monistemuuseum.ee
28.-29. september	Karjalaste mihklipäev (1,5 tundi)	Teeme lõket ja mängime karjalaste mängu - luurivedamist, vägikaikavedu jne. Kaeme rehetarre ja katame mihklipäeva piknikulaua.	Eesti keel, keheline kasvatus.	Karilatsi Vabaõhumuuseum, tel +372 5801 8601/+372 5210 671 polvamaa@wi.ee karilatsimuuseum.ee
September	Lood linast (1,5 tundi)	Linal on palju lugusid - kuidas saab linaseemnest pühkmenarts, seda uurime magasiadas. Tutvume ja töötame linatöötlemisriistadega, räägime linalugusid. Vaatame kauneid linaseid esemeid.	Inimeseõpetus, eesti keel. Loodusõpetus.	Karilatsi Vabaõhumuuseum, tel +372 5801 8601/+372 5210 671 polvamaa@wi.ee karilatsimuuseum.ee
KUUPÄEV	TÄHTPÄEV	TEGEVUSE SISU	SEOS ÕPPEKAVAGA	MUUSEUM JA KONTAKTID
	OKTOOBER			
5.-9. oktoober	Leivanädal Karilatsis (1,5 tundi)	Suitsuhõngulises rehetoes saad teadmise, kuidas leib on sajandeid eestlase lauale jõudnud. Käime läbi teekonna viljakülvist leivatüki suhupanekuni.	Eesti keel.	Karilatsi Vabaõhumuuseum, tel +372 5801 8601/+372 5210 671 polvamaa@wi.ee karilatsimuuseum.ee
6.-16. oktoober	Linatund (1,5 tundi)	Linatunnis tutvume linatöödega ja linatööriistadega. Mõnda tööd saame ise ka proovida.	Loodusõpetus, eesti keel.	Vana-Võromaa Kultuurikoda, tel +372 5804 6692 Airi.Ryytli@wi.ee vorumuuseum.ee
06.- 09. oktoober	Leiva- ja pudrunädal (2 tundi, koos toitlustamise ja muuseumi külastusega kuni 3 tundi)	Leivapäeval õpime tundma erinevaid teravilju taimena ja terana; saame teada millisest teraviljast valmistatakse leiba, millisest saia, millisest putru, mida sööb hobune, mida lehm ja siga; proovime läbi tööd rehepeksust jahvatamiseni kiviaegsel ja taluaegsel viisil; küpsetame ise leiba ja teeme kamakäkki.	Loodusõpetus.	Mõniste Talurahvamuseum, tel +372 525 7027/+372 5622 7650 monistemuuseum@wi.ee monistemuuseum.ee
13.- 16. oktoober	Linapäev (2 tundi, koos toitlustuse ja muuseumi külastusega kuni 3 tundi)	Räägime linakasvatusest läbi aegade. Kupardame, lõgutame. Kammime linu. Ketrame ja haspeldame lõnga ning koome kangast. Valmistame näpunööri, köievõrget ja keeruga koormaköit. Programm koosneb neljast 30-minutilise osast.	Loodusõpetus. Inimene ja keskkond. Tööõpetus.	Mõniste Talurahvamuseum, tel +372 525 7027/+372 5622 7650 monistemuuseum@wi.ee monistemuuseum.ee

KUUPÄEV	TÄHTPÄEV	TEGEVUSE SISU	SEOS ÕPPEKAVAGA	MUUSEUM JA KONTAKTID
	NOVEMBER			
04.-06. november	Muuseumid ja arhiivid (1,5 tundi)	Milliseid esemeid hoitakse muuseumis; miks on muuseumi vaja; millised muuseumid on Eestis; mis on arhiiv; mida hoitakse arhiivides; miks on arhiivi vaja.	Ajalugu.	Mõniste Talurahvamuuseum, tel +372 525 7027/+372 5622 7650 monistemuuseum@wi.ee monistemuuseum.ee
5.-10. november	Mardinädal Karilatsis (1,5 tundi)	Sandiskäimise kombed vanasti ja tänapäeval. Meisterdame sandimaske, laulame mardilaule ja käime ka muuseumimajades.	Eesti keel, tööõpetus, muusikaõpetus.	Karilatsi Vabaõhumuuseum, tel +372 5801 8601/+372 5210 671 polvamaa@wi.ee karilatsimuuseum.ee
9.-26. november	Videvikutund (1,5 tundi)	Novembris käivad ringi sandid, kes kostümeerituna ning lärmi tehes hoiavad eemal halvad vaimud. Aga on ka tubane aeg, mil õhtupimedus tuleb ruttu, aga videvikku pidades saab lugusid jutustada. Vestame rahvajutuaasta jooksul muuseumis jutustatud lugusid, ilmestades neid muuseumifondist välja toodud esemetega.	Eesti keel, ajalugu.	Vana-Võromaa Kultuurikoda, tel +372 5804 6692 Airi.Ryytli@wi.ee vorumuuseum.ee
10.-13. november	Kartulinädal (2 tundi)	Kartulinädalal räägime kuidas kartul on jõudnud eestlaste toidulauale, räägime milliseid toite kartulist saab teha, vaatame kuidas kartulit on erinevatel ajastutel kevadel maha pandud ning sügisel üles võetud, vaatame mida põnevat veel kartulist teha saab.	Loodus.	Mõniste Talurahvamuuseum, tel +372 525 7027/+372 5622 7650 monistemuuseum@wi.ee monistemuuseum.ee
17.- 20. november	Tsaariaja koolipäev (2 tundi, koos toitlustamise ja muuseumi külastusega kuni 3 tundi)	Kutsume Teid 100 aasta tagusesse koolipäeva, kus õpime lugemist ja kirjutamist, rehkendamist ja turnimist; lõunavaheajal toome sahvrist leivakasti ja uurime toite, mida ema koolilapsele nädalaks kaasa oli pannud; saame teada, mida tegid lapsed vahetundide ajal.	Ajalugu. Matemaatika. Eesti keel ja kirjandus. Kehaline kasvatus.	Mõniste Talurahvamuuseum, tel +372 525 7027/+372 5622 7650 monistemuuseum@wi.ee monistemuuseum.ee
19.-25. november	Kadrinädal Karilatsis (1,5 tundi)	Räägime ammuhest kombest – sandiskäimisest. Ehime ennast kadrisantideks, õpime kadri laule ja -mänge.	Eesti keel, tööõpetus, muusikaõpetus.	Karilatsi Vabaõhumuuseum, tel +372 5801 8601/+372 5210 671 polvamaa@wi.ee karilatsimuuseum.ee

24.- 27. november	Talurahva kauplus ja tengelpung (2 tundi, koos toitlustamisega kuni 2,5 tundi)	Rändame ajas 100 aastat tagasi ja kaupleme talurahva meeleolu; räägime raha väärtusest läbi aegade; saame teada, kuidas kaubad vanasti liikusid; milliseid kaupu vanasti müüdi ja mida ei müüdnud; kuidas kaupa kaaluti ja pakiti; kuidas toimus kaupade eest tasumine; milliseid kavalaid nippe kasutati salakauba veoks; mis oli talurahva tengelpungas; õpime tundma ja kokku arvestama praegu käibivaid rahasid. Õpime kaalumist, pakkimist ja arvelaual arvestamist.	Matemaatika - arvutamine, kaalumine.	Mõniste Talurahvamuuseum, tel +372 525 7027/+372 5622 7650 monistemuseum@wi.ee monistemuseum.ee
KUUPÄEV	TÄHTPÄEV	TEGEVUSE SISU	SEOS ÕPPEKAVAGA	MUUSEUM JA KONTAKTID
	DETSEMBER			
6. - 21. detsember	Jõulud Karilatsis (1,5 tundi)	Kaasamängitav jõuluetendus, kus käiakse erinevates muuseumimajades. Kindlasti kohtame mitmeid jõuluaja tegelasi nt jõulusokku.	Eesti keel, kehaline kasvatus.	Karilatsi Vabaõhumuuseum, tel +372 5801 8601/+372 5210 671 polvamaa@wi.ee karilatsimuuseum.ee
01.-21. detsember	Jõulunädal Mõniste Talurahvamuuseumis (2,5 tundi)	Käime läbi 4 erineva ajastu jõulud: tsaariaja jõulud koos jõulusokuga, esimese Eesti Vabariigi aegne jõuluõhtu koos tagurpidi kasukaga vanaga, Nõukogude aegne näärpüha koos näärivanaga ning kaasajale omased jõulud koos uhke jõuluvanaga. Küllastame ka päkapiku meistrikoda, kus on müügil erinevaid maiustusi. Ringkäigu lõpuks igale lapsele üllatus, tee ja piparkoogid.	Rahvakalendri tähtpäev.	Mõniste Talurahvamuuseum, tel +372 525 7027/+372 5622 7650 monistemuseum@wi.ee monistemuseum.ee
KUUPÄEV	TÄHTPÄEV	TEGEVUSE SISU	SEOS ÕPPEKAVAGA	MUUSEUM JA KONTAKTID
	JAANUAR			
11.- 27. jaanuar	Muuseumimatemaatika (1,5 tundi)	Muuseumis on vanad ja väga vanad asjad. Igal ühel neist on oma lugu. Matemaatikat appi võttes ja mängides saame teada erinevate ajastute esemetest.	Matemaatika, ajalugu.	Vana-Võromaa Kultuurikoda, tel +372 5804 6692 Airi.Ryytli@wi.ee vorumuuseum.ee

KUUPÄEV	TÄHTPÄEV	TEGEVUSE SISU	SEOS ÕPPEKAVAGA	MUUSEUM JA KONTAKTID
	VEEBRUAR			
2.- 12. veebruar	Mu koduke (1,5 tundi)	Meil kõigil on ühine kodumaa - Eestimaa aga meie kodud on erinevad. Tutvume muuseumikogude abil erinevate ajastute tarbeesemetega ja arutleme toimunud muutuste teemadel. Mängime.	Eesti keel, ajalugu.	Vana-Võromaa Kultuurikoda, tel +372 5804 6692 Airi.Ryytli@wi.ee vorumuseum.ee
2.- 12. veebruar	Sõbrapäev (1,5 tundi)	Rahvajutt kolmest vennast. Räägime Valentinipäeva kujunemisest ja sõprusest. Külla tuleb inimese suur sõber - koer. Teeme sõbrale vahva kingituse.	Eesti keel, tööõpetus või kunst.	Vana-Võromaa Kultuurikoda, tel +372 5804 6692 Airi.Ryytli@wi.ee vorumuseum.ee
02.-03. veebruar	Küünlapäev (2 tundi)	Saame teadmisi juurde küünlanädalal, kus räägime küünla kasutusele võtmisest ning selle tähtsusest inimeste elus. Lisaks saame teada küünlapäevast kalendris, arutleme milliseid küünlaid üldse olemas on ning millest neid valmistatakse. Meisterdame ka ise endale küünla.	Loodusõpetus, inimeseõpetus, eesti keel, kehaline kasvatus.	Mõniste Talurahvamuuseum, tel +372 5622 7650 / 789 0622 monistemuuseum@wi.ee www.monistemuuseum.ee
15.-17. veebruar	Liuge-liuge lihaheited (1 tund)	Vastlanädalal räägime lähemalt liugumiskombestikust ja vastlatoitudest, mängime lumemänge, meisterdame vastlavurri.	Inimeseõpetus, kirjandus, eesti keel.	Karilatsi Vabaõhumuuseum, tel +372 5801 8601/+372 5210 671 polvamaa@wi.ee karilatsimuuseum.ee
16.-19. veebruar	Vastlad (2 tundi)	Tutvume vastlakombestikuga ja räägime vastlatoitudest. Meisterdame vastlavurri ja sobiva ilma korral laseme liugu.	Loodusõpetus, inimeseõpetus, eesti keel, kehaline kasvatus.	Mõniste Talurahvamuuseum, tel +372 5622 7650 / 789 0622 monistemuuseum@wi.ee www.monistemuuseum.ee
22. veebruar	Eesti Vabariigi sünnipäev (2 tundi)	Räägime Eesti riigi sünnist ja taassünnist. Saame teada Eesti Vabariigi presidentidest ja teisest olulistest riigiloojatest. Tutvume rahvussümbolika ja meisterdame ise rahvuslikke sümboleid.	Loodusõpetus, inimeseõpetus, eesti keel, kehaline kasvatus.	Mõniste Talurahvamuuseum, tel +372 5622 7650 / 789 0622 monistemuuseum@wi.ee www.monistemuuseum.ee

KUUPÄEV	TÄHTPÄEV	TEGEVUSE SISU	SEOS ÕPPEKAVAGA	MUUSEUM JA KONTAKTID
	MÄRTS			
1.-12. märts	Koolilinn Võru (1,5 tundi)	Käesoleval aastal on tähtpäev nii muuseumi majas asunud Krümmeri koolil kui ka Võru Õpetajate Seminaril. Räägime Võrust kui koolilinnast ja linnatuuril tutvustame koolimajadeks olnud hooneid.	Eesti keel, ajalugu.	Vana-Võromaa Kultuurikoda, tel +372 5804 6692 Airi.Ryytli@wi.ee vorumuseum.ee
12. märts	Emakeelepäev (2 tundi)	Tutvustame eesti ja lõunaeesti keelte lugu, uurime, kuidas on alguse saanud kirjutamine, ja uudistame, kuidas on kiri ja käekiri ajas muutunud.	Loodusõpetus, inimeseõpetus, eesti keel, kehaline kasvatus.	Mõniste Talurahvamuseum, tel +372 5622 7650 / 789 0622 monistemuseum@wi.ee www.monistemuseum.ee
29.-31. märts	Kiigenädal Karilatsis (1 tund)	Lõuna-Eestis algab kiigelkäimine ülestõusmispühadega. Kiigume, otsime "linnupesasid" koos mõisatustega, värvime vanamoodi pühademune, mängime traditsioonilisi mängu.	Inimeseõpetus, eesti keel, kehaline kasvatus.	Karilatsi Vabaõhumuuseum, tel +372 5801 8601/+372 5210 671 polvamaa@wi.ee karilatsimuuseum.ee
29. märts-1. aprill	Munapühad (1,5 tundi)	Räägime lihavõtte kommetest, mängime ja meisterdamine.	Eesti keel, kehaline kasvatus, kunst.	Vana-Võromaa Kultuurikoda, tel +372 5804 6692 Airi.Ryytli@wi.ee vorumuseum.ee
30. märts-01. aprill	Munanädal (2 tundi)	Arutame kumb oli enim - muna või kana, kana või muna. Heidame pilgu Vana-Võromaa lihavõtte kombestikule.	Loodusõpetus, inimeseõpetus, eesti keel, kehaline kasvatus.	Mõniste Talurahvamuseum, tel +372 5622 7650 / 789 0622 monistemuseum@wi.ee www.monistemuseum.ee

KUUPÄEV	TÄHTPÄEV	TEGEVUSE SISU	SEOS ÕPPEKAVAGA	MUUSEUM JA KONTAKTID
	APRILL			
29. märts-1. aprill	Munapäev (1,5 tundi)	Räägime lihavõtte kommetest, mängime ja meisterdamine.	Eesti keel, kehaline kasvatus, kunst.	Vana-Võromaa Kultuurikoda, tel +372 5804 6692 Airi.Ryytli@wi.ee vorumuseum.ee
6.-30. aprill	Mis ilm on? (1,5 tundi)	Päike seab meile väiksemad ja suuremad rütmid nagu päev ja öö ning aastaajad, mil on erinev õhutemperatuur, sademed, tuul, pilved ja vahel ka vikerkaar. Räägime neist õues ja vaatleme tänast ilma. Nähtu ja kogetu maalime, võttes abiks molberti nagu päris kunstnikud.	Loodusõpetus, kunstõpetus.	Vana-Võromaa Kultuurikoda, tel +372 5804 6692 Airi.Ryytli@wi.ee vorumuseum.ee
23. aprill	Jüripäev (2 tundi)	Räägime jüripäevaga seotud tavadest ja mängime kevadisi mängu.	Loodusõpetus, inimeseõpetus, eesti keel, kehaline kasvatus.	Mõniste Talurahvamuuseum, tel +372 5622 7650 / 789 0622 monistemuuseum@wi.ee www.monistemuuseum.ee
28.-30. aprill	Tohu- ja punutiste meisterdamise nädal	Õpime meisterdama looduslikest materjalidest esemeid ja vaatame millised esemeid on valmistanud taludes meie esivanemate poolt.	Loodusõpetus, inimeseõpetus, eesti keel, kehaline kasvatus.	Mõniste Talurahvamuuseum, tel +372 5622 7650 / 789 0622 monistemuuseum@wi.ee www.monistemuuseum.ee
aprill	Kiigenädal Karilatsis (1 tund)	Lõuna-Eestis algab kiigelkäimine ülestõusmispühadega. Kiigume, otsime "linnupesasid" koos mõisatustega, värvime vanamoodi pühademune, mängime traditsioonilisi mängu.	Inimeseõpetus, eesti keel, kehaline kasvatus.	Karilatsi Vabaõhumuuseum, tel +372 5801 8601/+372 5210 671 polvamaa@wi.ee karilatsimuuseum.ee
aprill	Lood linast (1,5 tundi)	Linal on palju lugusid - kuidas saab linaseemnest pühkmenarts, seda uurime magasiadas. Tutvume ja töötame linatöötlemisriistadega, räägime linalugusid. Vaatame kauneid linaseid esemeid.	Inimeseõpetus, eesti keel. Loodusõpetus.	Karilatsi Vabaõhumuuseum, tel +372 5801 8601/+372 5210 671 polvamaa@wi.ee karilatsimuuseum.ee

KUUPÄEV	TÄHTPÄEV	TEGEVUSE SISU	SEOS ÕPPEKAVAGA	MUUSEUM JA KONTAKTID
	MAI			
alates 4. mai	Õue mängima (1,5 tundi)	Vahest tahaks ainult mängida. Selles programmis me ainult mängimegi erinevaid mängu, nii vanemaid kui ka uuemaid.	Eesti keel, kehaline kasvatus, matemaatika, muusika.	Vana-Võromaa Kultuurikoda, tel +372 5804 6692 Airi.Ryytli@wi.ee vorumuseum.ee
alates 4. mai	Võru linna ajalugu (1,5 tundi)	Linnatuuril räägime Võru linna loomisest, tähtsamatest ajaloosündmustest ja eredatest isikutest.	Ajalugu.	Vana-Võromaa Kultuurikoda, tel +372 5804 6692 Airi.Ryytli@wi.ee vorumuseum.ee
04.-07. mai	Kemmergu- ja kätepesupäev (2 tundi)	Tutvume 100 aasta taguste hügieenitoimingutega. Saame teada, mis on kemmerg ning kuidas seda vanasti kasutati. Kuidas ja millega pesti vanasti käsi?	Loodusõpetus, inimeseõpetus, eesti keel, kehaline kasvatus.	Mõniste Talurahvamuuseum, tel +372 5622 7650 / 789 0622 monistemuuseum@wi.ee www.monistemuuseum.ee
11.-14. mai	Metsanädal (2 tundi)	Räägime metsaandidest ja õpime tundma puid ning metsas kasvavaid taimi. Tutvume talupere metsatöödega. Programm koosneb kuuest 20-minutilise osast.	Loodusõpetus, inimeseõpetus, eesti keel, kehaline kasvatus.	Mõniste Talurahvamuuseum, tel +372 5622 7650 / 789 0622 monistemuuseum@wi.ee www.monistemuuseum.ee
18.-21. mai	Talupere kevadtööd (2 tundi)	Tutvustame talus tehtavaid kevadtöid. Saame teada, millised olid vanasti kevadised laste-, naiste- ja meestetööd talus.	Loodusõpetus, inimeseõpetus, eesti keel, kehaline kasvatus.	Mõniste Talurahvamuuseum, tel +372 5622 7650 / 789 0622 monistemuuseum@wi.ee www.monistemuuseum.ee
25. mai-02. juuni	Talulaste mängumaa (2,5 tundi)	Saame teada, milliste mänguasjadega ja milliseid mängu mängisid talulapsed umbes 100 aastat tagasi. Mängime ja meisterdame.	Loodusõpetus, inimeseõpetus, eesti keel, kehaline kasvatus.	Mõniste Talurahvamuuseum, tel +372 5622 7650 / 789 0622 monistemuuseum@wi.ee www.monistemuuseum.ee
mai	Vargamäe argipäev (koostöös Filmi Vargamäega, 3 tundi)	Proovime talupere töid ja tegevusi ning räägime talupere argipäevast Mäe Andrese ajal.	Loodusõpetus, inimeseõpetus, eesti keel, kehaline kasvatus.	Mõniste Talurahvamuuseum, tel +372 5622 7650 / 789 0622 monistemuuseum@wi.ee www.monistemuuseum.ee
mai	Lood linast (1,5 tundi)	Linal on palju lugusid - kuidas saab linaseemnest pühkmenarts, seda uurime magasiadas. Tutvume ja töötame linaltöötlemisriistadega, räägime linalugusid. Vaatame kauneid linaseid esemeid.	Inimeseõpetus, eesti keel. Loodusõpetus.	Karilatsi Vabaõhumuuseum, tel +372 5801 8601/+372 5210 671 polvamaa@wi.ee karilatsimuuseum.ee

KUUPÄEV	TÄHTPÄEV	TEGEVUSE SISU	SEOS ÕPPEKAVAGA	MUUSEUM JA KONTAKTID
	JUUNI			
1. juuni	Lastekaitsepäev Karilatsis (1,5 tundi)	Mõnus meisterdamisnurk Karilatsi kooliõuel - tee endale vanaaja laste mänguasi - pajupill, pall, rätinukk või paat. Koolipreili pajatab vanaaja ja väga-vanaaja lugusid.	Tööõpetus, eesti keel.	Karilatsi Vabaõhumuuseum, tel +372 5801 8601/+372 5210 671 polvamaa@wi.ee karilatsimuuseum.ee
3. juuni	Hobupäev (2 tundi)	Tutvume hoburiistade ja hobusõidukitega. Räägime hobusest ja temaga seotud ohtudest. Teeme hobusele pai ja proovime sõitmist hobuvankriga.	Loodusõpetus, inimeseõpetus, eesti keel, kehaline kasvatus.	Mõniste Talurahvamuuseum, tel +372 5622 7650 / 789 0622 monistemuuseum@wi.ee www.monistemuuseum.ee
4. juuni	Eesti lipu päev (2 tundi)	Räägime Eesti lipu ajaloost ja lipuvärvide tähendusest ning vaatame muuseumis olevaid lippe.	Loodusõpetus, inimeseõpetus, eesti keel, kehaline kasvatus.	Mõniste Talurahvamuuseum, tel +372 5622 7650 / 789 0622 monistemuuseum@wi.ee www.monistemuuseum.ee
8.-11. juuni	Rattanädal (2 tundi)	Õppepäeval saame teada ratta päritolust ja sellest, miks ratast üldse vaja on. Kust pärineb ratas? Milleks ratast vaja oli ja on tänapäeval? Missugused on erinevad rattad? Erinevate rataste eesmärk? Jalgratas ja tema lugu? Ratta areng kuni tänapäevani.	Loodusõpetus, inimeseõpetus, eesti keel, kehaline kasvatus.	Mõniste Talurahvamuuseum, tel +372 5622 7650 / 789 0622 monistemuuseum@wi.ee www.monistemuuseum.ee
juuni	Õue mängima (1,5 tundi)	Vahest tahaks ainult mängida. Selles tunnis me ainult mängimegi erinevaid mängu, nii vanemaid kui ka uuemaid.	Eesti keel, kehaline kasvatus, matemaatika, muusika.	Vana-Võromaa Kultuurikoda, tel +372 5804 6692 Airi.Ryytli@wi.ee vorumuuseum.ee
juuni	Lood linast (1,5 tundi)	Linal on palju lugusid - kuidas saab linaseemnest pühkmenarts, seda uurime magasiadas. Tutvume ja töötame linatöötlemisriistadega, räägime linalugusid. Vaatame kauneid linaseid esemeid.	Inimeseõpetus, eesti keel. Loodusõpetus.	Karilatsi Vabaõhumuuseum, tel +372 5801 8601/+372 5210 671 polvamaa@wi.ee karilatsimuuseum.ee
juuni	Vargamäe argipäev (koostöös Filmi Vargamäega, programmi pikkus 3 tundi)	Proovime talupere töid ja tegevusi ning räägime talupere argipäevast Mäe Andrese ajal.	Loodusõpetus, inimeseõpetus, eesti keel, kehaline kasvatus.	Mõniste Talurahvamuuseum, tel +372 5622 7650 / 789 0622 monistemuuseum@wi.ee www.monistemuuseum.ee